

Merja Mäkisalo-Ropponen sd

Kirjallinen kysymys kansallisen muistiohjelman jatkamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Muistisairaudet lisääntyvät Suomessa ja myös maailmanlaajuisesti koko ajan. Vuosittain Suomessa sairastuu noin 14 500 henkilöä muistisairauteen, ja Suomessa on tällä hetkellä lähes 200 000 muistisairasta. Esimerkiksi Muistiliitto on todennut, että muistisairaudet ovat meillä kansansairauksia siinä missä sydän- ja verisuonisairaudetkin. Kehityskulun patoamiseksi ja muistisairaiden aseman parantamiseksi tarvitaan politiikan vahvaa fokusointia sekä sairauden hoitoon ja ennaltaehkäisyyn että sairastuneiden arjen ja oikeuksien tukemiseen.

Kansallinen muistiohjelma on meillä toiminut muistipolitiikan tukijalkana, jolla erityisesti kuntapäättäjiä on tuettu pitkäjänteiseen ja kokonaisvaltaiseen politiikkaan. Suomessa on tällä hetkellä muistiohjelma vuosille 2012—2020, mutta rahoituksen riittämättömyys ja hallituksen vaihdos uhkaavat suunnitelman jatkoa. Kansalliselle muistiohjelmalle tarvitaan ehdottomasti jatkokausi vuosille 2021—2030.

Hallitusohjelmassa puhutaan ikäohjelmasta, mutta se ei yksin riitä. Kaikki muistisairaajat eivät ole ikäihmisiä, joten laajempaa näkökulmaa tarvitaan. Kansainvälinen Alzheimer's Disease International (ADI) on suositellut kaikkiin maihin muistiohjelmaa ja on kantanut huolta siitä, mitä Suomen uusi hallitus aikoo tehdä. Olemme olleet edelläkävijöitä, ja tätä asemaa ei tule menettää.

Maailman terveysjärjestö WHO ja ADI korostavat, että muistisairauksien lisääntyminen on vakava haaste kaikkialla maailmassa, ja molemmat tahot vetoavat siihen, että eri maiden poliittisten päättäjien kaikilla hallinnon eri tasoilla on otettava asia agendalle. Tässä prosessissa kansallisella muistiohjelmalla on keskeinen merkitys. Tarvitaan pitkäjänteistä ja tutkimustietoon pohjautuvaa politiikkaa.

Kansallisen muistiohjelman tulee jatkossakin keskittyä muistisairaiden hyvinvoinnin ja oikea-aikaisen tuen ja palvelujen kehittämiseen. Lisäksi siinä pitää erityisesti korostaa myös aivoterveysten edistämisen ja muistisairauksien ennaltaehkäisyyn merkitystä WHO:n julkaisemien suositusten pohjalta. Sairauksien ennaltaehkäisy ja muistisairaiden hyvän hoidon kehittäminen ja oikeuksien puolustaminen edellyttävät yhä erikseen laadittavaa kansallista muistiohjelmaa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 11/2019 vp

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, jotta kansallisen muistiohjelman jatko ja tätä kautta sairauksien ennaltaehkäisy ja hyvän hoidon kehittäminen sekä oikeuksien puolustaminen voidaan jatkossakin turvata?

Helsingissä 12.6.2019

Merja Mäkisalo-Ropponen sd